

T.C
STANBUL
BÖLGE DARE MAHKEMES
YED NC DARE DAVA DA RES
ESAS NO :
KARAR NO :

T RAZ EDEN (DAVALI) : ....

VEK L : ....

KAR I TARAF (DAVACI) : ....

STEM N ÖZET : Davacı tarafından, i yerine ait defter, kayıt ve belgelerin süresi içinde kuruma ibraz edilmedi inden bahisle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesi uyarınca 6.426,00 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ili kin .... Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 02/12/2014 tarih ve 17515733 sayılı i leminin iptali istemiyle açılan davada; dava konusu i lemin iptaline ili kin .... dare Mahkemesi'nce verilen .... tarih ve E:..., K:... sayılı kararın; davacıdan istenilen belgelerin saklama süresinin 10 yıl oldu u, 5 yıllık sürenin uygulanması suretiyle verilen kararın yerinde olmadığı ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZET : Savunma verilmemi tir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren stanbul Bölge dare Mahkemesi Yedinci dare Dava Dairesince gere i görü lldü:

Dava, i yerine ait defter, kayıt ve belgelerin süresi içinde kuruma ibraz edilmedi inden bahisle 5510 sayılı Kanun uyarınca uygulanana idari para cezasına ili kin i lemin iptali istemiyle açılmış tır.

dare Mahkemesince, ibrazı istenilen defter ve belgelerin 2008 yılına ili kin oldu u, 28/08/2008 tarih ve 26981 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan mülga Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli i'nin geçici 23'üncü maddesinde, yeni düzenlemelerle beraber defter ve belge saklama süresi için geçi hükmü getirildi i ve yeni Kanun'da 10 yıl olan saklama süresinin 2008 yılı için 5 yıl olarak düzenlenmi oldu u, ceza hukukunun genel ilkelerinden olan lehe olan kanunların uygulanması gerekti i prensibinin bakılan davada da uygulanması gerekti i, bu do rultuda, 2008 yılına ili kin ibraz edilmesi istenilen defter, kayıt ve belgelerin yukarıda belirtilen Yönetmeli in geçici 23'üncü maddesi uyarınca saklama süresinin 5 yıl olması gerekti i, saklama süresi dı nda, davacının defter ve belgeleri saklama yükümlülü ü bulunmadı ndan, saklama süresi dı ndaki döneme ait defter ve belgelerin incelemeye ibraz edilme zorunlulu unun bulunmadı ı, dolayısıyla, saklama yükümlü ü olmayan döneme ili kin defter, kayıt ve belgelerin ibraz edilmedi i gerekçesiyle idari para cezası verilmesinde hukuka uygunluk bulunmadı ı gerekçesiyle dava konusu i lemin iptaline karar verildi i görülmektedir.

Yukarıda anılan Mahkeme kararı dikkate alındı nda, uyu mazlı ın çözümlenebilmesi için öncelikle idarece talep edilen 2008 yılına ait defter, kayıt ve belgelerin i verence saklama süresinin ortaya konulması önem arz etmektedir.

01.10.2008 tarihinden önce yürürlükte olan mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 79.maddesinde Kurumca istenilen kayıt ve defterlerin ibraz edilmesinin zorunlu oldu unun belirlenmesine kar ın söz konusu kayıt ve belgelerin saklama süresine ili kin bir düzenlemenin anılan Kanunda yer almadı ı görülmektedir.

01.05.2004 tarihine kadar defter ve belge saklama süresi Türk Ticaret Kanunu hükümlerine ko ut biçimde Kanunda herhangi bir hüküm olmamasına ra men 10 yıl olarak uygulanmı tır. Ancak, 01.05.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli i ile saklama süresi 5 yıl olarak öngörölmü ve 01.05.2004 tarihinden itibaren bahse konu süre 5 yıl olarak uygulanmaya ba lanmı tır.

Yukarıda anılan 01.05.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli ini yürürlükten kaldıran ve 28.08.2008 tarih ve 26981 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren mülga Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli i'nin " yeri kayıtlarının ibrazı" ba lıklı 114'üncü maddesinde, "(1) yeri kayıt belgelerini saklama yönünden; a) verenler, i yeri sahipleri ve

T.C
STANBUL
BÖLGE DARE MAHKEMES
YED NC DARE DAVA DA RES
ESAS NO :
KARAR NO :

alt i veren i yeri ile ilgili tüm defter ve belgeleri, istenilmesi hâlinde, Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmi ilgili memurlarına göstermek üzere, ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılından ba layarak 10 yıl süreyle, Kamu idareleri 30 yıl süreyle, tasfiye ve iflas idaresi memurları ise görevleri süresince saklamak zorundadırlar." düzenlemesi, geçici 23'üncü maddesinde ise, "(1) Bu Yönetmeli in 114 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen defter ve belgeleri; a) 10 yıl olan saklama süresi 2008 yılı için 5 yıl, 2009 yılı için 6 yıl, 2010 yılı için 7 yıl, 2011 yılı için 8 yıl, 2012 yılı için 9 yıl olarak, b) 30 yıl olan saklama süresi ise 2008 yılı için 5 ve sonraki yıllarda 30 yıl tamamlanıncaya kadar her yıl birer yıl artırılarak, uygulanır." düzenlemesi yer almı tır.

Yukarıda anılan Yönetmeli i yürürlükten kaldıran ve 12.05.2010 tarih ve 27579 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli i'nin 107.maddesinde, defter ve belgelerin ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılından ba layarak 10 yıl süreyle saklanmak zorunda oldu u kuralı getirilmi tir. Ayrıca, söz konusu Yönetmelikte bir geçi hükmü de öngörülmemi tir.

Öte yandan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 01.10.2008 tarihinde yürürlü e giren 86'ncı maddesinin ikinci fıkrasında, i veren ve i yeri sahiplerinin, i yeri defter, kayıt ve belgelerini ilgili oldu u yılı takip eden yıl ba ndan ba lamak üzere 10 yıl süreyle saklamak ve Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim ve kontrol ile görevlendirilen memurlarınca istenilmesi halinde onbe gün içinde ibraz etmek zorunda oldukları, 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde de, 86'ncı maddenin ikinci fıkrasındaki yükümlülü ü Kurumca yapılan yazılı ihtarara men onbe gün içinde mücbir sebep olmaksızın tam olarak yerine getirmeyenlere, bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için aylık asgari ücretin oniki katı tutarında, di er defterleri tutmakla yükümlü olanlar için aylık asgari ücretin altı katı tutarında, defter tutmakla yükümlü de il iseler asgari ücretin üç katı tutarında idari para cezası uygulanaca ı düzenlenmi tir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri bir bütün olarak de erlendirildi inde, 10 yıl olarak uygulanana gelen defter ve belgeleri saklama süresinin 01.05.2004 tarihinde yürürlü e giren Yönetmelik hükmü ile birlikte 5 yıla indirildi i, 28.08.2008 tarih ve 26981 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren mülga Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli i yürürlü e girene kadarki dönem için 5 yıllık sürenin uygulandı ı, söz konusu Yönetmelik ile 10 yıllık bir saklama süresi öngörmekle birlikte getirdi i geçici madde hükmü ile kademeli bir geçi sistemi getirildi i, buna göre, 2008 yılı defter ve belgeleri için 5 yıl, 2009 yılı için 6 yıl, 2010 yılı için 7 yıl, 2011 yılı için 8 yıl, 2012 yılı için 9 yıl, nihayetinde 2013 yılı ve sonrası dönem için 10 yıllık bir kademeli saklama süresinin öngörüldü ü, ancak bu hükmün, 12.05.2010 tarih ve 27579 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Sosyal Sigorta lemleri Yönetmeli i'nin bahse konu Yönetmelik hükmünü yürürlükten kaldırması sebebiyle yakla ık 20 aylık bir süre uygulama olana ı buldu u, 12.05.2010 tarihinde yürürlü e giren Yönetmelik hükmü ile birlikte defter ve belgelerin saklama süresinin 10 yıla çıkarıldı ı, 01.10.2008 tarihinde yürürlü e giren 5510 sayılı Kanun ile de 10 yıllık saklama süresine ili kin düzenlemenin korundu u, dolayısıyla 10 yıllık saklama süresi getiren Yönetmelik hükmünün yürürlü e girdi i 12.05.2010 tarihine kadar saklama süresi dolan defter ve belgeler için i verenlere sorumluluk yüklenemeyece i ancak henüz saklama süresi dolmayan defter ve belgeler için Yönetmeli i yürürlü e girmesiyle birlikte zamana ımı süresinin 10 yıla çıkaca ının kabulü gerekti i görülmektedir.

dare Mahkemesince karara dayanak alınan lehe kanun uygulamasının uyu mazlıkta uygulama olana ı bulunmamaktadır. Zira, saklama süresini 10 yıla çıkaran düzenleme do rudan ceza hukuku alanına ili kin olmayıp sosyal güvenlik hukuku alanına ili kindir. Bu nedenle söz konusu saklama süresine ili kin düzenlemenin 12.05.2010 tarihinde Yönetmeli in yürürlü e girmesiyle birlikte uygulanmaya ba lanması tabiidir. 10 yıllık saklama süresine uyulmaması halinde do rudan bir ceza öngörülmemekte defter ve belgelerin Kurumca talep edilmesi halinde ibraz edilmemesi durumunda para cezası uygulanmaktadır. Defter ve belgenin ibraz edilmemesi halinde para cezası verilmesine ili kin uygulama 506 sayılı Kanunun yürürlü e girdi i dönemden beri bu ekildedir.

Tüm bu açıklamalar uyarınca, idarece istenilen 2008 yılına ait defter ve belgelerin 28.08.2008 tarihli

T.C
STANBUL
BÖLGE DARE MAHKEMES
YED NC DARE DAVA DA RES
ESAS NO :
KARAR NO :

Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeli in geçici 23.maddesi uyarınca getirilen geçi hükmü ile 5 yıllık saklama süresinin 2013 yılı sonunda dolaca ı ancak bu arada 5 yıllık saklama süresinin henüz dolmadan 12.05.2010 tarihinde yürürlü e giren Yönetmelik hükmü gere i saklama süresinin 10 yıla çıktı ı ve 2008 yılına ait defter ve belgelerin saklama süresinin 31.12.2018 tarihine kadar uzadı ı, idarece defter ve belgelerin de 04.06.2014 tarihli i lemle istenildi i sırada saklama süresinin dolmadı ı, dolayısıyla defter ve belgelerin saklama süresinin doldu u gerekçesiyle verilen Mahkeme kararında hukuki isabet olmadı ı sonucuna varılmaktadır.

Uyu mazlı ın esas ı incelendi inde ise;

Dava dosyasının incelenmesinden; Sosyal Güvenlik Kurumu Kırklareli Sosyal Güvenlik İl Müdürlü ü'nün 2 6121 01 01 1009421 039 02 93 sicil numaralı dosyada davacı adına i lem gören i yeri ile ilgili olarak 04/06/2010 tarih ve 8.356.311 sayılı yazısı ile, 01/04/2008-31/05/2008 dönemi için i yerine ait defter, kayıt ve belgelerin on be gün içinde Kuruma ibraz edilmesinin istenildi i, bahse konu yazının davacı ile aynı adreste oturan e ine imzası kar ılı ı 10.06.2014 tarihinde tebli edildi i, söz konusu tebli e ra men ilgili döneme ili kin, defter, kayıt ve belgeler ibraz edilmemesi sebebiyle sosyal güvenlik denetmeninin teklifi do rultusunda davacıya 5510 sayılı Kanununun 102.maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca 6.426,00 TL tutarında idari para cezası verilmesi üzerine, söz konusu i lemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Bu durumda, saklama süresi henüz dolmamı i yerine ait defter, kayıt ve belgelerin on be gün içinde Kuruma ibraz edilmemesi sebebiyle davacı hakkında uygulanan idari para cezasına ili kin i lemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davalı idare itirazının kabulüne, dava konusu i lemin iptali yolundaki .... dare Mahkemesi'nin .... tarih ve E:....., K:..... sayılı kararının bozulmasına, davanın reddine, ... bu karara kar ı tebli tarihini izleyen günden itibaren on be (15) gün içinde stanbul Bölge dare Mahkemesi Yedinci dare Dava Dairesi'ne karar düzeltme talebinde bulunulabilece ine, kararın taraflara tebli i için dosyanın ait oldu u mahkemeye gönderilmesine .... tarihinde oybirli iyle karar verildi.

Ba kan

Üye

Üye